

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 20 Temmuz 2012
Sayı: 4772

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Prof. Dr. Ahmet DAVUTOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim. 19.07.2012

Osman KORUTÜRK
İstanbul Milletvekili

Bilindiği gibi denizlerde arama kurtarma faaliyetleri, Bakanlar Kurulu'nun 26 Ocak 1986 gün ve 86/10311 sayılı karar ile onaylanmış bulunan 1979 tarihli Uluslararası Arama Kurtarma Sözleşmesi (SAR Convention) esaslarına göre yapılmaktadır. SAR Sözleşmesi'nin 3. bölümü arama - kurtarma faaliyetlerinde devletler arasında yapılacak işbirliğinin esaslarını düzenlemekte olup, bu bölümün 1.maddesinin 2. ve 3. fıkraları uyarınca devletler kendi karasularında kaza vukuunda, karasularında veya hükümlük alanlarında kazaya uğrayan aracın yerini belirlemek ve kazaya uğrayanları kurtarmak için derhal izin vermekle yükümlüdürler. Burada izin verilecek faaliyetin amacı enkazın çıkarılması değil, kazazedelerin bulunmasıdır.

Suriye karasularına düşen uçağımızın aranması ve pilotlarının bulunması için, ulusal makamlarımızın ABD bandıralı Nautilus gemisi ile birlikte yaptıkları aramalara Suriye makamlarının bu hüküm gereğince izin vermek suretiyle işbirliği yapmış oldukları anlaşılmaktadır. Aramalar sonucu ne yazık ki iki pilotumuz sağ olarak bulunamamış, uçağın içinde şehit oldukları belirlenmiş ve daha sonra şehitlerimizin naaşları çıkarılmıştır. Böylelikle arama kurtarma operasyonunun yukarıda bahsi geçen SAR Sözleşmesi'nin 3. bölümünün 1. madde, 2. fıkrasından kaynaklanan Suriye yükümlülüğü sona ermiştir. Bu sözleşme, ilgili devleti bundan sonra yapılacak enkazın geri kalan bölümünün çıkarılması faaliyetlerine izin vermekle yükümlü kılmamaktadır. Bu faaliyetlerin devamı ancak tarafların karşılıklı rızası ve ihtiyari işbirliği ile mümkün olabilecektir.

Yukarıdaki kısa izahat, Genelkurmay Başkanlığı'nca 13 Temmuz 2012 tarihinde yapılan açıklamada: "Kurtarma faaliyetlerinde şehitlerimizin naaşlarının deniz dibinden çıkarılmasına öncelik verilmiş, bu arada bazı küçük parçalar da çıkarılmıştır. Ağır ve büyük parçalar deniz dibinde kalmıştır. 11 Temmuz 2012 tarihli açıklamamızda belirtildiği üzere Nautilus araştırma gemisinin bölgeden ayrılmasından sonra, kurtarma faaliyetlerine kendi imkanlarımızla devam edilmiştir. Uçağımızın diğer önemli büyük parçalarını çıkarmak için yeni imkanlar araştırılmış ve bu çalışma sonuçlandırılmıştır.

Kurtarma faaliyetlerine kısa bir zaman sonra yeniden başlanacaktır.” şeklindeki açıklamasıyla birleştirildiğinde Suriye'nin, pilotlarımıza yönelik kurtarma faaliyetine SAR Sözleşmesi'nin öngördüğü zorunluluk bağlamında izin vermiş, ancak enkaz çalışma faaliyetine müsaade etmemiş olduğu ve bu faaliyetlerin bu nedenle durdurulmuş olması ihtimali güç kazanmaktadır.

- 1) Yukarıda işaret edilen faraziye doğru mudur? Doğru ise Suriye makamlarının çalışmaların devam etmesine izin verme hususundaki işbirliğinin nasıl sağlanması öngörülmektedir?
- 2) Bu işbirliği sağlanamadığı takdirde, düşen uçağımızın ağır parçalarının ne şekilde çıkarılması ve tahkikatın nasıl sonuçlandırılması öngörülmektedir?
- 3) Şam Büyükelçiliğimiz kapatılmış ve Ankara'daki Suriye Büyükelçiliği'nin de faaliyetlerine son verilerek ve personeli geri gönderilmiş olduğu cihetle, bu ülkeyle bu ve benzeri konulardaki acil diplomatik temaslar kimin üzerinden ve nasıl yürütülmektedir?
- 4) Suriye'nin arama kurtarma faaliyetlerine izin vermesi için Rusya ya da başka bir ülkenin aracılığı istenmiş midir? İstendi ise bu girişimimizin sonucu ne olmuştur?
- 5) İki çok değerli pilotumuzun şehit olmalarına sebep olan bu talihsiz olayın nasıl geliştiği ve ne şekilde vuku bulduğu, uçağımızın kim veya kimler tarafından hedef alınmak, ateş edilmek ya da elektronik karıştırma yapılmak suretiyle düşürüldüğü, vb. hususlar ne zaman ve nasıl açıklık kazanacak, olayın Türk ve yabancı sorumluları ne zaman ortaya çıkacaktır?
- 6) Suriye, araştırma izni vermediği takdirde araştırmanın sağlıklı yürütülmesi nasıl mümkün olacaktır?